

Medien

Clippings

Geertjan De Vugt: Waarom zijn er zoveel rechtse dandy's?

Geertjan de Vugt 'Ik zou (...) willen dat ook het midden en links wat meer joyeuze dandy's (m/v) voortbrachten, en wat minder voorgeprogrammeerde schoonzonen,' verzuchtte Christiaan Weijts in deze krant (DS 22 maart) na de verkiezingsoverwinning van de dandyeske conservatief-rechtse politicus Thierry Baudet in Nederland. De Nederlandse Forum voor Democratie-politici Theo Hiddema en Baudet, de populistische politicus Pim Fortuyn, de Amerikaanse lobbyist Roger Stone: het lijstje met dandy's die van rechtse tot extreemrechtse signatuur zijn, is aanzienlijk: Geertjan de Vugt

Mit dem Aufstieg von Thierry Baudet gibt es wieder einen neuen Dandy in der niederländischen Politik. Und eindeutig wieder einen rechtsgerichteter Dandy. Gibt es denn nur rechte Dandies? Geertjan de Vugt erläutert in der belgischen Zeitung [De Standaard](#): 'Ik zou (...) willen dat ook het midden en links wat meer joyeuze dandy's (m/v) voortbrachten, en wat minder voorgeprogrammeerde schoonzonen,' verzuchtte Christiaan Weijts in deze krant ([DS 22 maart](#)) na de verkiezingsoverwinning van de dandyeske conservatief-rechtse politicus Thierry Baudet in Nederland. De Nederlandse Forum voor Democratie-politici Theo Hiddema en Baudet, de populistische politicus Pim Fortuyn, de Amerikaanse lobbyist Roger Stone: het lijstje met dandy's die van rechtse tot extreemrechtse signatuur zijn, is aanzienlijk. Charles Baudelaire: het tegenovergestelde van 'de vulgaire vrouw'. Roger-Viollet Ook na een rondvraag bij onze Wetstraatredactie blijkt de spoeling aan (vooral Vlaamse) linkerzijde erg dun. Bestaan er dan geen linkse dandy's? 'Hangt ervan af wat je onder een dandy verstaat', zegt de Nederlandse cultuur- en literatuurwetenschapper Geertjan de Vugt, die een doctoraat schreef over de dandy als politieke figuur. 'De dandy zien we vandaag als een extravagante man die kleurrijke pakken draagt met opvallende manchetknopen. Maar oorspronkelijk ging achter het uiterlijke vertoon van de dandy een diepe politieke overtuiging schuil. En cultuurhistorisch gezien is een echte dandy altijd rechts.' De eerste dandy's die rond de jaren 1820 opdoken, werden gezien als te mijden marginalen. 'Ze droegen onopvallende blauwe pakken en witte hemden, een beetje zoals de bankiers vandaag', vertelt De Vugt. Eind negentiende eeuw ging de dandy zich steeds excentrieker kleden en werd het fenomeen ook meer politiek beladen. De Franse dichter Charles Baudelaire groeide uit tot het toonvoorbeeld van de dandy: een opvallend geklede intellectueel die altijd een vileine opmerking klaar had voor zijn rivalen en bovenal niets had met de tijd waarin hij leefde. De politieke, - negentiende-eeuwse dandy was een provocateur, die vaak praatte in dubbelzinnige bewoordingen

en ironie gebruikte als hem dat uitkwam. 'Baudelaire voelde zich superieur, verheven boven het volk. Hij zag zichzelf als een soort Christus die het volk het beloofde land zou tonen. Dat messianisme zie je ook vandaag nog terugkeren bij een politicus als Thierry Baudet.' 'In essentie is de dandy een tragische figuur, want hij voelt zich verloren in zijn eigen tijd' GEERTJAN DE VUGT Cultuur- en literatuurwetenschapper Vroeger was het beter, vindt de dandy, en dat weerspiegelt zich onder meer in een voorliefde voor de antieke oudheid en een formele kledingstijl. 'De dandy heeft een hopeloos geromantiseerd beeld van het verleden en wil terug naar een tijd die volgens hem wel harmonieus was', zegt de Vugt. 'Hij predikt een revolutie sur place: hij is tegen sociale mobiliteit en tegen de democratie. Eerder rechtse tot zelfs extreemrechtse overtuigingen dus. In essentie is de dandy een tragische figuur, in mijn ogen, want hij voelt zich verloren in zijn eigen tijd.' Niet alleen met zijn tijd, maar ook met de vrouw heeft de dandy historisch gezien een moeilijke relatie. 'De vrouw is vulgair en dus het tegenovergestelde van de dandy', noteerde Baudelaire in *Mon coeur mis à nu*. Hij associeerde de vrouw met de natuur en zag haar als een wezen dat haar dierlijke instincten volgt, terwijl de dandy, die kickt op alles wat artificieel is, door zelfbeheersing de natuur overstijgt en dus zijn eigen lichaam en imago volledig onder controle heeft. 'Een dandy leeft en slaapt voor een spiegel', schreef Baudelaire. 'Die cultus van het eigen lichaam zie je ook bij Baudet wanneer hij liggend op zijn vleugelpiano poseert of een naaktfoto publiceert', merkt de Vugt op. 'En als Baudet vrouwonvriendelijke uitspraken doet, dan plaatst hij zich evenzeer in een traditie die door Baudelaire is ingezet.' Die misogynie van de dandy verklaart ook meteen waarom er geen vrouwelijke dandy's zijn. In de negentiende eeuw doken even de dandizettes op, vrouwen die zich met evenveel zorg kleedden als de dandy, maar daarom niet zijn politieke overtuiging deelden. De dandy is ook vandaag nog per definitie een man. In de patriarchale maatschappij waar de dandy naar verlangt, moeten vrouwen vooral geen complimenten maken. Complimenten zijn in zijn ogen bedoeld voor één man alleen: de dandy, en zijn grote gelijk.

Medium: De Standaard